

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>САВКА Я.А., ФЕНЧАК Л.М.</i> СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	302
<i>САМОФАЛ Л.О., ГОРВАТ М.В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	305
<i>САРКАНИЧ К.В., МОЧАН Т.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	308
<i>СІДОР Ю.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ЗМІСТ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	310
<i>СІДОР Ю.І., ХОМА О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ УМІНЬ У ПІСЛЯБУКВАРНИЙ ПЕРІОД НАВЧАННЯ ГРАМОТИ	313
<i>СИМАКОВА В.С., ЛІБА О.М.</i> НОВІ ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ І ЗАВДАННЯ В РЕФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	316
<i>СІЧ Г.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЛЬСЬКІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	318
<i>СКОРИК Т.В.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТЬЮТОРСТВА В УКРАЇНСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	320
<i>СТРОГАНОВА Л.А., МОЧАН Т.М.</i> ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	322
<i>ТАЦАК Н.В.</i> СЕРЕДОВИЩЕ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	325
<i>ТОВКАНЕЦЬ О.С.</i> ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	327
<i>ТОМИНЕЦЬ М.П., ГОРВАТ М.В.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ УМІНЬ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	331
<i>ТУРІНА М.Г., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА УМОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	334
<i>ТУРІНА М.Г., ХОМА О.М.</i> РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ.....	336
<i>ТЯГУР А.В., ІСАК Т.В.</i> ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНАТОМІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ	338
<i>ТЯГУР В.М.</i> ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГРАФІЧНОЇ ГРАМОТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ».....	341
<i>ТЯГУР Л.М.</i> САМОАКТУАЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАЧА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	343

Цьому сприяють різні види вправ: робота із словниками, предметними малюнками; Lego-технології та творчі завдання (дібрати слово з-поміж низки слів, замінити близьким чи протилежним за значенням та інші).

Отже, ми зацентрували увагу на окремих аспектах розвитку зв'язного мовлення учнів 1 класу.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови у початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. К.: Літера ЛТД, 2010. 364с.
2. Державний стандарт початкової освіти. Учитель початкової школи. 2018. №4 (вкладка). С.1-16.
3. Котик Т.М. Методика навчання української мови в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів дистанційної форми навчання спеціальності «Початкова освіта». Івано-Франківськ, 2015. 295с.

»

**ТЯГУР А.В.,
ІСАК Т.В.**

*ВП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»,
Україна*

ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНАТОМІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

В останні роки традиційна підготовка майбутніх вчителів початкових класів зазнала значних змін практично у всіх країнах. Перш за все, це пов'язано з потребами постіндустріального суспільства і модернізацією загальної парадигми освіти. Метою вивчення дисциплін професійної підготовки є не тільки освоєння нової інформації, але, в першу чергу, включення змісту навчання в контекст вирішення життєвих завдань, формування предметних і ключових компетентностей, створення інтелектуального особистісного простору, що дозволяє майбутнім вчителям початкових класів розвиватися і вдосконалюватися впродовж всього життя. Як основний інструмент досягнення нових цілей системи освіти все частіше використовується компетентнісний підхід.

Предметна компетентність студентів, сформована в процесі вивчення анатомії та фізіології людини, є фактичною основою для викладання дисциплін природничо-наукової спрямованості, здоров'язберігаючої діяльності, впровадження здоров'язберігаючих та інклюзивних технологій, створення здоров'язберігаючого середовища, виховної роботи з розвитку екологічного мислення та формування здорового способу життя.

Водночас, на думку науковців, «як складова ключових компетентностей, вона є основою:

- для використання природничо-наукових знань з метою кращої орієнтації в сучасному інформаційному просторі;
- володіння навичками при першій допомозі, методами захисту в екстремальних умовах тощо» [1].

Основною метою формування предметної компетентності студентів у процесі вивчення анатомії та фізіології людини є забезпечення високої якості майбутньої професійної діяльності через розвиток у студентів мотивації до оздоровчої діяльності, оволодіння знаннями з анатомії та фізіології людини, вдосконалення здоров'язберігаючої складової професійних умінь і навичок.

Науковець О. Мондич у методиці цілеспрямованого формування предметної компетентності студентів виділяє три логічні блоки:

- теоретичний (зміст предметної компетентності);
- технологічний (форми, методи і засоби навчання);
- діагностичний (контроль засвоєння знань і формування навичок оздоровчої діяльності) [2].

Згідно навчальних планів, теоретичний блок методики формування предметної компетентності студентів у фаховому гуманітарно-педагогічному коледжі МДУ забезпечує зміст дисципліни «Анатомія та основи валеології». Тут важливо зосередити увагу на прикладних питаннях використання знань з анатомії й фізіології людини в освітньому процесі та спрямованість наукової інформації на особисті інтереси студентів.

Технологічний блок методики формування предметної компетентності студентів у процесі вивчення анатомії та фізіології людини складають: аудиторні заняття (лекції та практично-семінарські заняття), самостійна робота студентів (тестові завдання, розв'язок фізіологічних задач), індивідуальні творчі завдання (написання рефератів, заповнення схем, схематичне зображення органів), виконання проектної діяльності (створення презентацій, буклетів, буктрейлерів). Особливістю технологічного блоку методики формування предметної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення анатомії та фізіології людини стала

орієнтація їх на активне використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у всіх формах навчальної діяльності. Для здобувачів освіти «цифрового покоління» мережевий простір стає віртуальною реальністю, в якій вони проводять більшу частину свого часу, отримуючи необхідну інформацію, здійснюючи інтерактивну взаємодію з іншими користувачами мережі.

Діагностичний блок методики формування предметної компетентності студентів у процесі вивчення анатомії та фізіології людини забезпечує виявлення рівня засвоєння теоретичних знань та володіння практичними навичками за такими основними напрямками: знання сутності понять з анатомії, фізіології, генетики; знання історії розвитку анатомії, фізіології, генетики; сформованість уявлень про прикладні аспекти у вирішенні проблем збереження здоров'я дитини в системі освіти; знання особливостей основних функціональних систем молодших школярів, методів діагностики працездатності, показників вищої нервової діяльності; знання ролі та основних положень і технологій оздоровчо-профілактичної діяльності в початковій школі; сформованість умінь щодо вибору наочності та інших засобів демонстрації у процесі вивчення здоров'язбережувальної освітньої галузі; здатність забезпечити освітній процес згідно принципу природовідповідності; уміння адекватно оцінювати показники фізичного і психологічного розвитку дитини.

Кожен із представлених компонентів предметної компетентності є динамічним і залежить від розвитку і вимог суспільного замовлення щодо готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності.

Таким чином, формування предметної компетентності студентів у процесі вивчення анатомії та фізіології людини є контрольованим динамічним процесом, який спрямований на досягнення високого рівня готовності до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Кузьма-Качур М.І., Горват М.В. Формування предметної компетентності майбутніх учителів початкової школи з анатомії та фізіології людини: загальні підходи. UR: <https://msu.edu.ua/educationandscience/wp-content/uploads/2020/06/1282020-74-78.pdf>
2. Моңдич О.В. Формирование предметной компетентности будущих учителей начальных классов в процессе изучения анатомии и физиологии. UR: <file:///791%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2387-2-10-20201223.pdf>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>